

ja mõni tüf suitsetud sea; ja lambaliha kaasa võeti; aga kalli uffe murdmine äratas pererahwa unest, kus rõõw-
lid põgenema läksid. Kül oli teisel pääwal igalt poolt
rahwas wäljas, warga jälgi tagaajamas, siiski ei saa-
dud üleannetumatest kedagi finni, ega leitud nende pa-
ku-urgast. Jüri naene oli hommiku aida uffe eest ühe
werise kirju kinda maast leidnud, mis nii palju näis tun-
nistama, et Konglamäe mõrtsukas nende aidakiskjate
hulgas wõis olla. Warastud hobused ja muu wara olid
kui maa olla sulanud, et neist midagi pikemalt näha ega
kuulda ei saadud. Selle kurwa õõga jätame natuke Jüri
warastuse kahju kaebama maha ja lähme senni lähidelt
teiste priimeeste lugu waatama.

„Endine Konglamäe toa Jaakub oli, kuda juba ni-
metasin, Urwaks junkru isandaks, tema kaks poega Tal-
linnas koolis ja wanem tütar Wihteri mõisas „mamse-
lits,“ kes enam maasikalest teiste nähes näpuga suhu
ei pistnud, waid nõõpnõela ehk sulawarda otsas. Jun-
kru tütrest ja mõisas kaswand inimese loomast on Saks
kohe walmis ja arwab ka palju suitsu toas kaswanud,
kui teist sulgi natuke selga sai, ehk oma kallist maa-keelt
wõera sõnadega hakas raiskama, ennast kohe Saksaks
ja teistest tüki kõrgemaks. Ehk kül mõisaherra esimes-
tel aastatel Jaakubi teenistusega wäga rahul oli ja kust-
ki poolt süüd ei leidnud, siiski pani mõisa rahwas aega
mööda mõnekorra tähele, kes ifa walitseja peale kõige
terasemalt waatawad, et junkru isanda filmad õhtu
wasta enamist kirjud ja keele paelad kanged olid; mis

ehk talwe aeal ka külmaft wõis tulla. Se lugu sündis
aega mööda ifa sagedamast, enamist siis, kui Saksad
kodunt olid läinud. Jaani ja paastu-kuul, kus her-
ra kaks ja kolm nädalat järjestiku Tallinnas aset pi-
das, ja walitsus Jaakubi hoolets üksi oli, leiti junkur
enamist igapäärw määritud ja purjes. Kui Saksad koeu-
tulid, ulatas selle juhtund wõeraliku asja jut ka nende
kõrwu, aga herra ei usaldanud mite kohe tühja rahwa
lori peale, waid arwas seda kadetses, sest et rahwas
kõik, üks enam, teine wäham, Jaakubit waljuse pärast
wihkasid. Jut läks aega mööda ifa laiemaks ja tõusis
juba mõnelt poolt ülesse, mis pärast herra wiimaks sala-
mahti nõnuks wõtis, lugu pikemalt ise läbikatsuda, ise-
ärans, kui mõnda lonkamist mõisa tallitustes, ja ek-
tusi aida- ja keldri-wäljaandmise raamatutes oli leid-
nud. Saksad läksid wõetud wiisil Tartu- maale enne
jõulupühi wõersiks, kus praua wanemad ja sugulased
elasid, ja kust reisi teelt naad ial enne tagasi ei tulnud,
kui nädal ehk rohkem pärast kolmekuninga pääwa. Mis
wiga seal junkrul pühasti pidada ja rahwast walitseda,
kus mõisa wanemid kodu ei olnud, waid tema herra
asemel otsast otsani kõik asjad üksi toimetas. Et sel
aeal mehel enam muret ja selget aru tarwis läks kui
muidu, unustas Jaakub juba enamist esimesel pääwal,
ja elas oma kurja himu järele. Kuda mitme joobnud
mehega lugu, kes muidu lepilikud, aga wäsiind pääl
wäga tigedad ja riidlikud näitawad, nõnda ka meie
junkru isand Jaakub, kes prilliis jumil alat! sõimas,
wandus, kätatset ja igaskohas tühjust tuulest tüli ois.